

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZIĘDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

CZWARTEK 23 CZERWCA 1949 ROKU

Nr 169 (1093)

Rozkazy szły z Berlina...

Spisek przeciw gen. Sikorskiemu

na polecenie gestapo

organizował Doboszyński wspólnie z Sosnkowskim

WARSZAWA (PAP). — W czwartym dniu procesu Adam Doboszyński odpowiadając na pytania prokuratora i obrońcy wyjawiał charakter i plany tzw. „Międzymorza” oraz szczegóły swego pobytu w państwowej Polsce. Odczytane dokumenty dawały pełny obraz długoletniej jego współpracy z wywiadem niemieckim.

Na wstępie czwartego dnia rozprawy prokurator Zarębski złożył Sądowi dokumenty władz sanacyjnych stwierdzające, że po wyroku w sprawie Myślenic oskarżonemu nie wolno było służyć w armii polskiej. Jak wiadomo, oskarżony mimo tego zakaazu wstąpił w 1939 r. do armii, wypełniając — jak mówił dokumenty śledcze — „instrukcje wywiadu niemieckiego”.

Zapytany o przebieg obrad komitetu zagranicznego „obozu narodowego” Doboszyński „nie mógł sobie przypomnieć” poruszanych tam tematów. Wobec tego prokurator odczytał wyjątki z zeznań oskarżonego, złożonych w śledztwie. Brzmiały one, jak następująco:

„Drugim obok „Walki” narzędziem politycznym, które miałem do dyspozycji dla wykonywania instrukcji, otrzymywanym od wywiadu, stał się komitet zagraniczny „obozu narodowego”. Wobec wspólnej postawy wszystkich uczestników komitetu zagranicznego wobec gen. Sikorskiego i Związku Radzieckiego, posiedzenia komitetu zagranicznego stały się jak gdyby naradami sztabu generalnego w toczącej się kampanii.”

Dyskutowany był nasz zasadniczy stosunek do polityki gen. Sikorskiego wobec Związku Radzieckiego, przy czym zgodni byliśmy wszyscy w ocenie, że drogą podsywania wzburzenia opinii publicznej trzeba doprowadzić do takiego stanu, w którym albo rząd gen. Sikorskiego poda się do dymisji, albo też prezydent Raczkiewicz udzieli rządowi dymisji.”

Prokurator: Czy w Komitecie zagranicznym „obozu narodowego” była dyskusyjna kwestia żydowska?

Oskarżony: Owszem, była.

Prokurator: Kto zainicjował dyskusję na ten temat?

Oskarżony: Wydaje mi się, że ja.

Oskarżony zeznaje w dalszym ciągu.

W amerykańskim „roju”

Spadek produkcji — wzrost bezrobocia

USA w obliczu kryzysu

NOWY JORK (PAP). — Według danych amerykańskiego instytutu żelaza i stali, produkcja stali w USA w ciągu ubiegłego tygodnia spadła w porównaniu z poprzednim tygodniem o 2,5 proc. Kurczenie się produkcji stali odbywa się już dziesiąty tydzień z rzędu i rzeczoznawcy przypuszczają, że proces ten nie ulegnie wstrzymaniu w ciągu najbliższych miesięcy.

Czasopismo „US News and World Report” wyraża pogląd, że w ciągu najbliższych miesięcy poziom produkcji stali w USA spadnie do 60—70 procent zdolności wytwórczej hut amerykańskich.

szym ciągu, że na terenie Anglii widział się z Sosnkowskim. Sosnkowski chciał mieć poparcie polityczne grupy Doboszyńskiego w swoim dążeniu do obalenia Sikorskiego i przejęcia władzy w swe ręce.

Prokurator: A czy oskarżonemu nie przeszkadzało to, że Sosnkowski był człowiekiem sanacji?

Oskarżony tłumaczy się, że „Sosnkowski nie uchodził wśród narodowców za człowieka sanacji”.

Prokurator: A czym oskarżony motywował dążenie do zmiany na stanowisku premiera i naczelnego wodza?

Oskarżony: Polityka gen. Sikorskiego w stosunku do Związku Radzieckiego.

Ze względu na to, że Doboszyński, zapytany przez prokuratora, dlaczego chciał konieczności jechać do kraju w 1943 r. nie chce dać jasnej odpowiedzi — prokurator odczytuje fragmenty zeznań oskarżonego w śledztwie.

„W sierpniu 1943 r. otrzymałem z Lizbony instrukcje, bym starał się wyjechać do kraju, gdzie spodziewane jest powstanie rządu, mającego współdziałać z Niemcami. Instrukcja dodawała, że przedostanie się do kraju powinno być zorganizowane własnym sposobem, by nie budzić podejrzeń. Zwróciłem się niezwłocznie do gen. Sosnkowskiego, u którego bywałem wówczas często, z prośbą, by mi ułatwił przedostanie się do kraju.”

Oskarżony nie podtrzymuje tych zeznań złożonych w śledztwie.

Z dalszych wyjaśnień Doboszyńskiego wynika, że skłaniał on gen. Sosnkowskiego do obsadzenia 6-go oddziału sztabu ludźmi wysuniętymi przez siebie. Wskutek starań Doboszyńskiego szefem 6-go oddziału, którego zadaniem było kierowanie ruchem oporu w kraju, mianowany został płk. Utnik.

Prokurator: Czy oskarżony również wpływał na obsadę oficerów 2-go oddziału?

Oskarżony twierdzi, że nie miał co do tego możliwości.

W dalszym ciągu zeznań oskarżony przyznał, że kontaktował się często z Cat-Mackiewiczem.

Przewodniczący: Czy były wówczas jakieś wersje o Mackiewiczu? Na czym rzecz miał pracować?

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Nie mam pojęcia.

Oskarżony: Cat-Mackiewicz był jednym z dwóch promowanych germanofilów. Jednym był Śludnicki, drugim Cat-Mackiewicz. W związku z tym germanofilstwem szła za Mackiewiczem wersja, że był na usługach Niemców.

Ze względu na to, że oskarżony utrzymuje dalej, iż zwalczanie polityki Sikorskiego nie było wynikiem otrzymywanych przez Doboszyńskiego dyrektyw, prokurator przytacza wyjątki z zeznań złożonych przez Doboszyńskiego w śledztwie. Oskarżony zeznał wówczas, jak następuje:

„Z początkiem grudnia 1939 r. otrzymałem w Paryżu od agenta wywiadu niemieckiego ramową instrukcję, że mam pozostać w wojsku i zwalczać gen. Sikorskiego. Szczegółową instrukcję otrzymałem później z następnym przyjazdem do Paryża. Licząc jednak na rychły pogrom Niemiec i ponadto obawiając się, by nie zaliczono mnie do wywiadu wojskowego, do czego nie nadawałem się, i co musiałoby spowodować mój bardzo szybki koniec, gdyż każdy mój krok w wojsku był obserwowany ze wszystkich stron, postarałem się o możliwie rychły wyjazd na front. Następnym kontaktem z wywiadem niemieckim nawiązałem dopiero po zatamowaniu się Francji w Paryżu w pierwszych dniach lipca 1940 r.”

Pismo „Jestem Polakiem” stworzyło platformę dla walki z gen. Sikorskim i przez całe pierwsze półrocze 1941 r. stało się głównym ośrodkiem, dookoła którego skupiały się wszystkie elementy niechętne gen. Sikorskiemu. Po linii propagandy antyrosyjskiej, nakazanej mi przez wywiad niemiecki, uczyniłem w tym celu dwa posunięcia. Pierwszym było wydanie w styczniu 1941 roku broszury pt. „Wielki naród”, propagującej oderwanie Ukrainy od Związku Radzieckiego. Po wydaniu tej pracy miałem ostrą rozmowę z dowódcą korpusu i zaufanym gen. Sikorskiego — gen. Kukiem i zostałem ukarany na ganę.

„Jestem Polakiem” zabierało również często głos w duchu dla Związku Radzieckiego nieprzyjacielskim. Wreszcie ośrodek propagandy antyżydowskiej, spotykało się ją w każdym nieledwie numerze „Jestem Polakiem”.

„Pod koniec mojego pierwszego pobytu w Londynie w grudniu 1940 r. wysłałem mój raport wywiadowczy do Lizbony, opisujący położenie polityczne i nastroje w kołach polskich w Londynie i w Szkocji, to, co potrafiłem się dowiedzieć o najbliższych zamiarach rządu gen. Sikorskiego, co do wysłania gen. Ducha do Kanady dla utworzenia tam armii polskiej i to, co się dowiedziałem o położeniu w kraju. Ponadto opisałem próbę obalenia gen. Sikorskiego przez kółka sanacyjne, popartą przez prezydenta Raczkiewicza w lipcu 1940 r. oraz memoriał w sprawie tworzenia wojska polskiego w Związku Radzieckim.”

Ten pierwszy raport wysłałem za pośrednictwem naczelnika wydziału w MSZ Salickiego, znanego mi jeszcze z czasów mojej służby w Gdań-

sku, a potem w Warszawie, któremu powiedziałem, że posel Dubicz w Lizbonie obiecał mi pośredniczyć w korespondencji z siostrą i znajomymi na kontynencie. Urządziłem się następnie w taki sposób, że w ciągu 1941 r. posyłałem raporty kolejno przez Salickiego i Lubińskiego, by nie zwracało uwagi, iż zbyt regularnie powtarzają się.”

W licznych rozmowach z członkami kierownictwa SN — Rybińskim, Sójką, Rojkiem, jak również ze zwykłymi członkami SN, starałem się w tym okresie wpłynąć na zmianę polityki stronnictwa w kierunku przeze mnie i wywiad niemiecki pożądanym.

„W parę tygodni po zawarciu paktu polsko-radzieckiego z lipca 1941 r. otrzymałem z Lizbony instrukcję idącą w dwóch kierunkach. Wobec zamknięcia przez Brytyjczyków pisma „Jestem Polakiem”, polecono mi zorganizować wydawnictwo pisma nielegalnego. Ponadto wobec wstąpienia SN z rządu gen. Sikorskiego, polecono mi szukać ponownego zbliżenia do SN i nawiązania z nim współpracy politycznej.

W wykonaniu pierwszego polecenia porozumiałem się z grupami ONR i Falangi i uzyskałem obietnice ich współpracy.

Prokurator: W świetle tego protokołu jasne są stałe, dlaczego Doboszyński złożył pismo „Walka” oraz w jakim celu zorganizował i przez pewien czas utrzymywał komitet zagraniczny Obozu Narodowego.

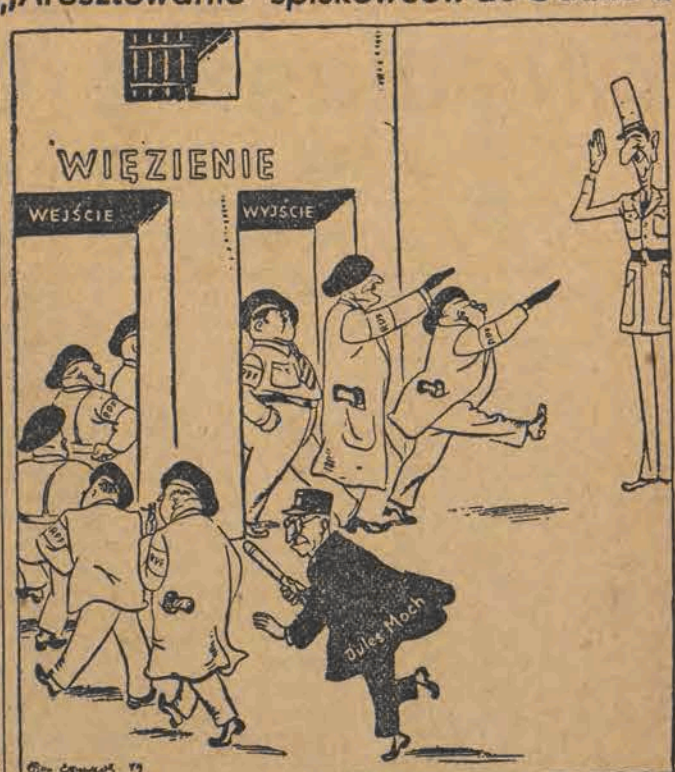
Zwycięski pochód greckiej armii demokratycznej

BUKARESZT (PAP). — Jak podaje Agencja Eleftri Ellada, 3-cia dywizja Armii Demokratycznej, działająca na Peloponezie, odparła wszystkie ataki wzmocnionych przez artylerię i lotnictwo jednostek monarchofaszystowskich i zadała im ciężkie straty. Dywizja prowadzi nieustannie działania zaczepne, nie dając nieprzyjacielowi ani chwili wytchnienia. Jedynie w ciągu ostatnich dwóch tygodni w walkach z 3-cią dywizją monarchofaszyści stracili około 200 żołnierzy i oficerów.

Oddziały 6-ej dywizji Armii Demokratycznej, operując w rejonie Salonik, zaatakowały w tych dniach garnizon nieprzyjacielski fortyfikacji Pogratina i i rozgromiły go całkowicie. Zdobyto przy tym dużo sprzętu wojennego i amunicji. 60 żołnierzy monarchofaszyści stracili do niewoli. Ataki posilkowych jednostek nieprzyjacielskich zostały odparte.

Oddziały 7-ej dywizji demokratycznej dokonały ataku na fortyfikacje nieprzyjacielskie w okolicach Xanti, powodując płoch w szeregach monarchofaszystów, którzy stracili przy tym 178 żołnierzy i oficerów. Nieprzyjacieli usiłował kontratakować oddział demokratyczny, lecz zmuszony był wkrótce wycofać się z bitwy.

„Aresztowanie” spiskowców de Gaulle’a

Po wykryciu antyrepublikanckiego spisku w partii de Gaulle’a — policja Mocha dokonała „aresztowania” wśród spiskowców. „Aresztowania” te wyglądały w ten sposób, że spiskowców wypuszczono natychmiast „tylnymi” drzwiami.

II dzień obrad

Plenum Zarządu Głównego ZSCh

WARSZAWA (PAP). — W drugim dniu obrad rozszerzonego plenum Zarządu Głównego ZSCh, udział wzięli wiceprezys Zarządu Rolnictwa i Reform Rolnych — Kowalewski i Tkaczow.

Na wstępie wiceprezes Zarządu Głównego ZSCh — Schayer zapoznał uczestników plenum z preliminarzem budżetowym Związku Samopomocy Chłopskiej na rok bieżący, który zamyka się po stronie dochodu sumą złotych 2.456.000.000, zaś po stronie rozchodu sumą zł 2.453.766.000. Plan oszczędnościowy na rok bieżący przewiduje zaoszczędzenie 170 milionów złotych.

Członek prezydium Zarządu Głównego ZSCh i prezes CRS — poseł Pszczółkowski omówił następnie zasadnicze założenia

nowego statutu gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska” oraz udział wszystkich ogniw ZSCh w zbliżających się wyborach do władz gminnych spółdzielni, które odbędą się w dn. 3 i 10 lipca br. Mówca stwierdził m.in., że nadchodzące walne zebrania, na których przyjęty będzie nowy statut i dokonane zostaną wybory, będą ważnym etapem w usprawnieniu działalności gminnych spółdzielni. Przez wzięcie jeszcze szerszych mas do czynnej pracy w spółdzielni — powiedział poseł Pszczółkowski — kampania wyborcza przyczyni się do pełniejszej realizacji zasady, że bezrolni, mało i średniorolni chłopcy są prawdziwymi gospodarzami swoich spółdzielni.

Wyniki konferencji paryskiej

Wyniki konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych Czterech Mocarstw przyjęte zostały z żywym zadowoleniem przez opinię publiczną na całym świecie. Wprawdzie konferencja czterech ministrów nie rozwiązała zasadniczej sprawy, jaką jest realizacja politycznej i gospodarczej jednoci Niemiec oraz przygotowanie traktatu pokojowego z Niemcami, mimo to jednak w wyniku częściowego porozumienia osiągnięto taki stan rzeczy, który może być brzemienny w skutki na przyszłość.

BEZSPRZECZNYM SUKCESEM tej konferencji jest przede wszystkim utrzymanie, a właściwie powrót do czterostronnej polityki w sprawie Niemiec. Zebrani po przeszło półtorarocznej przerwie ministrowie dali wyraz konieczności utrzymania współpracy czterech mocarstw i zobowiązali się do kontynuowania tej współpracy w celu osiągnięcia całkowitego porozumienia w sprawie Niemiec. Jest to doniosłe zwycięstwo tezy radzieckiej i nieuległego stanowiska Związku Radzieckiego, który domagał się konsekwentnie realizowania przyjętych w Poczdamie zasad 4-stronnego rozstrzygnięcia sprawy niemieckiej.

DRUGIM SUKCESEM konferencji jest powtórzenie w kilku miejscach komunikatu zobowiązania sygnatariuszy do czynienia dalszych wysiłków w kierunku przywrócenia politycznej i gospodarczej jednoci Niemiec. Wbrew wysiłkom Związku Radzieckiego, mocarstwa zachodnie sprzeciwiały się realizacji jednoci Niemiec. Treść komunikatu nie pozostawia żadnych wątpliwości, że na konferencji państwa mocarstwa zachodnie przyjęły zasadę jednoci politycznej i gospodarczej Niemiec.

TRZECIM SUKCESEM konferencji jest porozumienie w

sprawie współpracy czterech mocarstw na terenie Berlina. Jest jasne, że kontynuowanie rozmów berlińskich na szczeblu czterostronnym utrudni wiele dotychczasową politykę rozbiłacką, jaką prowadziły zachodnie władze okupacyjne w Niemczech i przyczyni się w dużym stopniu do zlikwidowania „punktu zapalnego”, jakim był Berlin.

CZWARTE SUKCESEM konferencji jest osiągnięcie porozumienia we wszystkich zasadniczych problemach dotyczących Austrii. Do uzgodnienia obecnie pozostały jedynie zagadnienia drugorzędne, które czterej ministrowie spraw zagranicznych przekazali swoim zastępcom.

Reasumując: wyniki konferencji paryskiej są fiaskiem usiłowań wyłączenia Związku Radzieckiego od decydowania w najbliższych problemach Europy powojennej, fiaskiem polityki dyktatu mocarstw zachodnich.

Zawiedli się ci, którzy przez cały czas trwania konferencji prorokowali, że nie przyniesie ona żadnego porozumienia. Konferencja okazała się sukcesem pokojowej polityki radzieckiej, polityki współpracy międzynarodowej, jest zwycięstwem światowego frontu pokójowego.

Porozumienie, jakie zostało osiągnięte w Paryżu — to cios zadany organizatorom histerii wojennej na Zachodzie, to cios w podżegaczy wojennych. Komunikat ogłoszony po zakończeniu konferencji mówi w sposób niedwuznaczny o konieczności i obowiązku kontynuowania współpracy czterech mocarstw w rozwiązywaniu sprawy Niemiec. Jak ta współpraca będzie wyglądała w praktyce, zależeć będzie od stanowiska mocarstw zachodnich, a w dużej mierze od dalszej konsekwentnej ofensywy sił pokójowych na świecie.

Zwycięskie Chiny Ludowe

weszły na drogę niezależności, swobody, pokoju, jedności i rozwoju

Przemówienie — Mao-Tse-Tunga

PEKIN (PAP) — Agencja Nowych Chin podaje dalsze sprawozdanie z obrad politycznej konferencji doradczej, w czasie której zabrał głos przewodniczący Chińskiej Partii Komunistycznej — Mao-Tse-Tung.

„1-go maja 1948 r. — powie. dział Mao-Tse-Tung — Chińska Partia Komunistyczna zapropo-nowała narodowi chińskiemu zwołanie nowej politycznej konferencji doradczej. Partia demokratyczna i przedstawiciele wszystkich elementów postępowych kraju, jak również mniejszości narodowe w Chinach i Chińczycy przebywający poza granicami kraju powitali z zadowoleniem tę propozycję. Uważają oni, że władza imperializmu, feudalizmu, biurokratycznego kapitalizmu i kuomintangowskiej klikki reakcyjnej winna być obalona i że należy zwołać polityczną konferencję doradczą Chin, która obejmie przedstawicieli partii demokratycznych, przedstawicieli organizacji ludowych, przedstawicieli wszystkich kół postępowych, jak również mniejszości narodowych i Chińczyków, przebywających poza granicami kraju. Celem tej konferencji jest proklamowanie Ludowo-Demokratycznej Republiki Chińskiej i wybranie demokratycznego rządu koalicyjnego, reprezentującego tę republikę.

Jedynie w ten sposób — mówił dalej Mao-Tse-Tung — Chiny mogą zerwać z reżimem półkolonialnym i półfeudalnym i wejść na drogę niezależności, swobody, pokoju, jedności i rozwoju.

Jest to ogólna baza polityczna dla wspólnej walki Chińskiej Partii Komunistycznej, partii demokratycznych i grup ludowych, organizacji demokratycznych, jak również przedstawicieli mniejszości narodowych i Chińczyków przebywających poza granicami kraju.

Jest to baza polityczna tak jasna, że między prawdziwie demokratycznymi organizacjami nie było na ten temat żadnych różnic zdań. Wszyscy zgadzają się, że baza ta jest jedynie słuszną w dziele uregulowania wszystkich problemów Chin.

Cały naród popierał Armię Ludową. Wyzwolenie i wygrał wojnę.

Ta wielka wojna ludowa, wyzwolenie, rozpoczęła w lipcu 1946 r., trwała 3 lata. Wojnę tę rozpoczęli reakcyjni kuomintangowscy przy pomocy zagranicznego imperializmu. Rozpoczynając wojnę domową, reakcyjni kuomintangowscy zdradziecko pogwałcili układ o zawieszeniu broni, zawarty w styczniu 1946 roku.

Jednakże w ciągu trzech lat bohaterka Armia Ludowa rozbiła armie Kuomintangu.

Przypominając sukcesy Chińskiej Armii Ludowej, zajęcie Nankinu, Szanghaju, Han-czou i innych miejscowości, Mao-Tse-Tung

burzącej narodową. Front ten jest tak trwały, że ożywia go zdecydowana wola rozgromienia wszystkich wrogów i pokonania wszystkich trudności. Front ten jest trwały, ponieważ posiada niewyczerpane możliwości.

Żyjemy w epoce, gdy system imperialistyczny zmierza do całkowitego krachu. Imperialiści ugrzęźli w kryzysie i nawet jeśli chcieliby kontynuować walkę z narodem chińskim — naród nasz posiada wszelkie możliwości, by osiągnąć ostateczne zwycięstwo.

W tym czasie chcemy oświadczyć całemu światu, że walczymy jedynie z systemem imperialistycznym i z jego sprzyżeniem przeciwko narodowi chińskiemu.

Gotowi jesteśmy przeprowadzić rokowania na temat nawiązania stosunków dyplomatycznych z rządem każdego państwa zagranicznego na podstawie wzajemności i równości, wzajemnych korzyści i wzajemnego poszanowania suwerenności terytorialnej pod warunkiem, że państwo takie zerwie stosunki z reakcyjnymi chińskimi i nie będzie więcej udzielało im pomocy i pod warunkiem, że naprawi a nie obłudnie zajmie przynajmniej stanowisko wobec Chin Ludowych.

Naród chiński gotów jest przyjaźnie współpracować z narodami wszystkich krajów świata w dziele ustanowienia i rozwoju międzynarodowych stosunków handlowych.

Dojrzały już wszystkie warunki dla zwołania nowej, politycznej konferencji doradczej Chin w celu utworzenia rządu koalicyjnego.

Naród nasz oczekuje z niecierpliwością zwołania tej konferencji i utworzenia rządu. Wierzę, że praca, którą rozpoczni-

Na marginesie

Igraszki z diabłem

Władze Polski Ludowej, wspierając wysiłki całego społeczeństwa, prowadzą energiczną akcję upowszechniania kultury, zwalczania analfabetyzmu, od-rabiania wiekowych zaniedbań w dziedzinie oświatowej i wychowawczej, na które to cele wyznacza się dziesiątki miliardów złotych z budżetu państwowego. Są jednak w Polsce pewne kółka i pewni ludzie, którzy pragnęliby hamować szeroką akcję kulturalną i nie dopuszczają do tego, by światło rozumu, nauki i wiedzy rozproszyło ostatecznie mroki średniowiecznego ob-skurantyzmu i zacofania.

Oto wymowny przykład: W tygodniku „Głos Katolicki” jakiegoś „Moralisty”, odpowiadając na postawione przez jednego z czytelników pytanie: „Czy istnieje czarownice?”, w obszer-

nym wywodzie „stwierdza”, że — „szatan istnieje naprawdę”, a więc jest rzeczą możliwą, by człowiek mógł wejść w konflikt z diabłem.

Nie do pozazdroszczenia jest los czytelników „Głosu Katolickiego”, którzy — karmieni takimi „mądrościami” — iacno mogą stracić równowagę duchową i dostać manii prześladowczej z gatunku tych, jakie szalały po świecie za czasów „Świętej Inkwizycji”.

Szkoda jednak, że brednie, o których tu piszemy, są publicznie kolportowane i do wierzenia podawane. Smutne, że nieodpowiedzialni „Moralisci” z odpustowych pisemek usiłują niszczyć plony akcji kulturalnej, prowadzonej wielkim nakładem sił i środków.

B. D.

Delegacja chłopów polskich zwiedza stolicę USRR — Kijów

MOSKWA (PAP). — Przez 2 dni — 20 i 21 czerwca delegacja chłopów polskich gościła w Kijowie. Wielkolepiści

ruch, niezwykła czystość, panujący wszędzie ład, szybkie tempo odbudowy Kijowa, zabytłowe gmachy, dzieła sztuki i muzea wzbudziły wśród uczestników wycieczki podziw dla narodu ukraińskiego i jego socjalistycznej kultury.

Delegacja zwiedziła Państwowy Uniwersytet w Kijowie imienia Szewczenki, potężne gmachy Rady Najwyższej i Rady Ministrów USRR, wystawę partyzantów ukraińskich oraz liczne parki, a przede wszystkim park 1-go Maja, gdzie znajdują się gro-

by bohaterów radzieckich, którzy zginęli w ostatniej wojnie.

Studenti wydziału filologicznego Uniwersytetu im. Szewczenki przydzielili w charakterze tłumaczy do delegacji — zasypywani są pytaniami na najrozmaitsze tematy, związane z oglądanymi gmachami, muzeami i pomnikami.

Najdłuższymi zatrzymali się uczestnicy wycieczki w muzeum partyzantów Ukrainy, gdzie w kilkunastu salach zebrano pamiątki bohaterów walki partyzantów. Goście polscy z ogromnym zainteresowaniem oglądali rzeźby, wyobrażenia Stalina i wybitnych działaczy państwa radzieckiego, broń, dokumenty,

sztafety, odezwy i czasopisma, wydawane w czasie okupacji.

W godzinach wieczornych delegacja polska obecna była na koncercie, zorganizowanym na jej cześć, w którym brał udział wybitny artysta USRR, oraz orkiestra symfoniczna radia ukraińskiego pod batutą Polaka.

Przed koncertem przewodniczący Komitetu do spraw Sztuki przy Radzie Ministrów USRR — Pasiecznik powitał delegację w prostych i serdecznych słowach. Przemówienie swe zakończył Pasiecznik ludowym i przyrodniczym entuzjastycznym przez uczestników wycieczki i wszystkich obecnych na sali. Długo rozbrzmiewały okrzyki w języku polskim, ukraińskim i rosyjskim na cześć Związku Radzieckiego, wieczystej przyjaźni polsko-radzieckiej i na cześć Stalina.

W czasie koncertu wykonano m. in. utwory Czajkowskiego, Chopina, fragmenty „Halki” Moniuszki, utwory Wieniawskiego i Dworaka.

21 bm. w godzinach popołudniowych wycieczka chłopów polskich podzielona na 12 grup udała się do poszczególnych obwodów Ukrainy, by zaznajomić się z życiem i pracą ukraińskiej wsi radzieckiej.

Komunikat

Dnia 26 bm. o godz. 13-ej w Świątyni Robotniczej przy PZPB Nr 2, ul. Ogrodowa 18, odbędzie się Łódzka Konferencja dla aktywistek Ligi Kobiet z udziałem przewodniczącej Zarządu Głównego Ligi Kobiet dr I. Szachelskiej.

Na zakończenie konferencji — bogaty program artystyczny.

Zarządy Dzielnicowe obowiązane są przygotować listy uczestniczek konferencji.

Jugosławia wydana na łup wyzysku kapitalistów anglosaskich

SOFIA (PAP) — Uciekinierzy przybywający z Jugosławii stwierdzają, że klika Tito prowadzi gospodarkę rabunkową specjalnie w dziedzinie eksploatacji bogactw kopalnianych oraz lasów. Pragnęło zaopatrzyć imperialistów w surowce, które posiadają strategiczne znaczenie — już obecnie tytuły stwarzają ze swego kraju — kolonialną bazę dla kapitalistów.

Aby obniżyć koszty własne surowców przeznaczonych na eksport — min. finansów Radosławewicz zażądał, aby organizowano tzw. „dobrowolne bry-

dy” ludności wiejskiej — dla dwumiesięcznej pracy w kopalniach.

Uzbrojone grupy agitacyjne, rekrutujące się głównie z agentów tajnej policji, rozpoczynają werbunek do owych „dobrowolnych brygad”. Przy użyciu siły, wyłamyując drzwi i organizując pocięgi za uciekającymi — przeprowadzono „werbunek” w dziesiątkach wsi.

We wsi Regotina (Serbia) zabito dwóch obywateli, którzy przeciwstawiali się agitatorom. Minister Radosławewicz wydał zastępcy naczelnika okręgowej tajnej policji w mieście Zaj-

czar następujące polecenie: „Nie należy organizować spółdzielni, składających się z biednych chłopów! Należy zmusić wszelkimi sposobami do przejścia do pracy w kopalniach. Spółdzielnie należy organizować ze średnich i bogatych chłopów — wówczas będą one silniejsze gospodarczo.”

Powyższe wiadomości świadczą, iż tytuwska Jugosławia zarówno gospodarczo, jak i politycznie stała się kolonią kapitalistów zachodnich i krajem kapitalistycznego stosunku do ludźli pracy — krajem wyzysku.

wszyscy do Rubieżańska. Wsiadłem do samochodu i pojechałem do Nowińska! Jechałem bez przerwy trzydzieści godzin... Pamiętałem jednak, nie wygadać się przed gospodarzem — gdyż wtedy będę zgubiony. Nie powiesz?

— Oczywiście, że nie. No i jak Olga cię przywitała? — Przyjechałem w nocy. Serafima otworzyła drzwi, i zaczęła klaskać w ręce — znasz przecież ją. Tak jak stałem w kożuchu, wbiegłem do Olgi. Leżała w łóżku, zdaje się, że nawet z początku uciekała się. Jak tylko ją zobaczyłem ją, bładą z tęsknymi oczami, upadłem na kolana. Zaczęłam całować zabandażowane ręce i pocięte, że tracę oddech — ze szczęścia, czy ze smutku. A ona płacze... Izy... Izy... Przylgnęła do mnie mokrym policzkiem i szlochała, jak dziecko.

Rogow zamknął na chwilę.

— Mów dalej.

— Szczęście moje skończyło się szybko. Ucieszyła się ze mnie w chwili załamania, a ja już myślałem... Serafima, patrząc na nas, roztkliwiła się i zaczęła na głos ryczeć. Olga od razu zeszytniała, kazała wyjść, ubrała się i dała mi bure! „Po co przyjechałeś? Kto ci pozwolił?” „Serce mi pozwoliło”, — odpowiedziałem. Ono jest moim zwierznikiem... Spojrzała mi w twarz, dotknęła czoła, zmierzyła temperaturę. „Na Boga, trzydzieści dziewięć i trzy kreski!” Położyła mnie na kanapie w pokoju Beridzkiego i razem z Serafimą zaczęły mnie leczyć. Byłem szczęśliwy, że jestem blisko niej! Chwała wydała ci się to śmieszne?

W. Aż'iew

178

Daleko od Moskwy

Do samej cieśniny jechali już w krytych saniami. Na przedzie pędziły sanie Batmanowa, które wszyscy nazywali „flagmańskimi”. Batmanow leżał zawinięty w kożuch i od czasu do czasu wzywał kogoś z towarzyszy, aby mu złożyli sprawozdanie „na leżać”, jak dowcipkował Aleksy. Reszta ulokowała się w saniami parami, skracając sobie czas rozmowami i dyskusjami. Podróż trwała z przerwami na punktach i w różn- h miejscach trasy wyznaczonych przez kierownika budowy.

Aleksy i Rogow usiedli w jednych saniami, gdyż czuli do siebie coraz większą sympatię.

— Alosza, bardzo się cieszę, że jadę na cieśninę — mówił Rogow, lekko przyciskając do siebie młodego inżyniera. — Jak tylko dowiedziałem się, że wyjechał się z Nowińska, ciągle myślałem czy Batmanow weźmie mnie czy nie. W moim punkcie praca już idzie normalnie, tak, że zrobiło się nudno. A ja muszę czuć, że głowa mi trzaska od kłopotów. A poza tym już od dawna marzyłem, żeby popracować u Batmanowa, popatrzyć, jak on gospodaruje, poduczyć się... I za co go tak lubię? Przecież jest taki wymagający ciagle. Klinie. ni-

gdy dobrego słowa nie powie! W głosie Rogowa słychać było aprobatę.

— Porządnie się spieszyłeś, gdyś go zobaczył w bur-

sie. — Tak, spieszyłem się, sam nie wiem dlaczego. A przecież nikomu nie ustępuję z drogi! jako dziecko wiecz- nie białem się z chłopakami. A wobec niego jestem jakiś nieśmiały... Pamiętasz, jak osadził mnie już przy pierw- szej znajomości? — Skoczyłem wtedy, jak tygrys. On zaś powiedział tylko dwa słowa i z tygrysa zmieniłem się w kotka.

— W duszy byłem wtedy po twojej stronie. — wspominał Rogow. — Sam przedstawiłem mu wówczas raport, prosiłem aby zwolnił mnie na front. Od tej pory przechowywał ten raport w szafie. Raz kiedy byłem u niego, wyjął raport, pokazał mi i pyta: — „Czy oddać?” Pomyślałem chwilę i schowałem z powrotem: „Jeszcze za wcześnie, niech trochę poleży”.

— I jeszcze powiem ci Alosza, dlaczego chciałem wyjechać z wami. Lepiej będzie, jeśli na razie będę jak naidalej od Nowińska.

Głos Rogowa drgnął. Aleksy żałował, że nie widzi jego twarzy.

— Dlaczego powinien być jak naidalej od Nowińska?

— Kilka lat temu, byłem niebardzo w humorze. Ciągłe myślałem o Oldze. Przypomniałem sobie Chmarę. Serce tak zabiło, że mimowoli pomyślałem o krop- lach walerianowych. Dowiedziałem się, że pojechałście

Z trudnościami trzeba walczyć

Organizacja partyjna, Rada Zakładowa i dyrekcja PZPJG Nr 8 — muszą dokonać przełomu w swej pracy

W lutym br. na Konferencji Partyjnej Dzielnicy Bałuty dyrektor naczelny PZPJG nr 8 tow. Szczepański oraz kilku innych delegatów z tych zakładów mówili o konieczności zwiększenia tempa produkcji, podniesienia jakości i wykorzystania wszystkich możliwości oszczędnościowych. Zebrani na sali towarzyszyli z innych zakładów sądzą, że właśnie PZPJG nr 8 będzie w wykonywaniu tych zadań przodować.

Tak, niestety, nie jest. Sytuacja w PZPJG nr 8 bynajmniej nie jest dobra.

LICZBY MÓWIĄ

W listopadzie ubiegłego roku odsetek primy w tkalni dochodził do 81 proc., a braki wynosiły 1,7 procent, zaś w marcu bieżącego roku odsetek braków wzrósł jeszcze w znacznym stopniu, a pod względem ilościowym plan został wykonany zaledwie w 95,4 procentach.

Na wykończalni sprawa nie przedstawiała się lepiej.

Stało się to w okresie, gdy Dyrekcja Jedwabniczo-Galanteryjna zaplanowała wskaźniki jakościowe, przewidując 74 proc. primy i 2,4 proc. braków. „Osemka” — nie wiadomo dlaczego — zaplanowała dla siebie inne, niższe wskaźniki, tylko 54,8 proc. primy, ale niestety, i własnych, obniżonych „planów” nie wykonuje.

DLACZEGO TAK SIĘ DZIEJE?

Bardzo różne otrzymujemy odpowiedzi na to pytanie. — Dostaliśmy zły surowiec z Chodakowa — mówi dyrektor naczelny tow. Szczepański. — Mamy słabo wyszkolonych fachowców — twierdzi kierownik produkcji tow. Jan Bogucki.

Niewątpliwie i jedno i drugie odpowiada prawdzie, ale ani jedno, ani drugie nie usprawia wiedliwiego i jakościowego — spadku produkcji.

Co zrobiono dla usunięcia tych braków? Owszem coś nie zostało zrobione. Ściągnięto komisję z Chodakowa, która stwierdziła, że ich fabryka faktycznie nie dostarcza „ośmi” złego surowca. Powołano specjalne inspektorki dla tkalni, których zadaniem jest pomaganie w pracy słabszym tkaczom, nie wykonującym norm produkcyjnych, bądź produkujących sztuk brakowane. Zajęto się również uruchomieniem kursów dla tkaczy, ale to znajduje się jeszcze w sferze projektów.

Wszystko to przeczyło się do pewnej poprawy, ale sytuacja i teraz jeszcze nie jest zadowalająca, tym bardziej, że jak twierdzi dyrektor:

— Nie mamy wielkich nadziei na osiągnięcie w najbliższym czasie poważniejszych rezultatów.

— Dlaczego? — I tu przystępujemy do sprawy „Dąbrowy”, oddziału PZPJG nr 8 na Chojnach, w którym obserwuje się od dłuższego czasu — zjawisko czasowego odpływu siły roboczej w okresie robót rolnych.

W ODDZIALE NA DĄBROWIE

W Radzie Zakładowej i w organizacji PZPR panuje wielki ruch, przyszedł tu robotnik z tkalni i z oddziału przygotowawczego przedalni. Są oburzone i zdenerwowane.

— Przyszliśmy do pracy, a nie ma co robić. Gdzie indziej jest współzawodnictwo, a u nas — postoje.

Postoje mają miejsce w oddziale przygotowawczym Dąbrowy dlatego, że przedalnia obrączkowa nie nadąża przera-

biać jego produkcji, a przedalnia obrączkowa nie nadąża, bo ma za mało prądów, podczas gdy — jak twierdzi sekretarz podstawowej organizacji partyjnej tow. Cichowska — Centrala ma możliwości przerzucenia pewnej ilości prądów do Dąbrowy. Postoje ma również tkalnia, bo ma za mało snowaczy, podczas gdy i snowaczy Centrala mogłaby Dąbrowie dostarczyć. I te właśnie postoje obok niedostatecznej pracy uświadamiającej organizacji partyjnej i zawodowej są przyczyną odpływu robotników z fabryki.

Na Dąbrowie nikt z robotnikami nie prowadzi odpowiedniej pracy politycznej. Nikt też nie wywiera dość energicznego wpływu na dyrekcję, by postój jak najszybciej zlikwidować.

MUSI NASTĄPIĆ PRZEŁOM

Dąbrowa nie jest jakimś drobnym dodatkiem do PZPJG

nr 8, Dąbrowa jest wielkim oddziałem, a od jej pracy zależy w dużym stopniu wykonanie zadań produkcyjnych całości zakładów.

Konieczne jest więc, by łącząc nie ze wzmożoną pracą organizacji partyjnej, dyrekcji i Rady Zakładowej nad przeobrażeniem obecnego stanu w zakładach zajęto się również osobliwą sytuacją na Dąbrowie. Konieczne jest, by pracownicy dyrekcji częściej tam zaglądali, konieczne jest również, by organizację partyjną, choć podlegającą różnym Komitetom Dzielnicowym, lub przynajmniej kierownictwo obu organizacji partyjnych koordynowało swoją pracę zalogi w walce o wykonanie planu i o podniesienie jakości produkcji.

W PZPJG nr 8 musi być dokonany przełom. I trzeba, żeby to nastąpiło jak najszybciej.

R. Schabowska

Sukcesy przodowników pracy

Murarz - Franciszek Hadrysiak

— uклада 12 tysięcy cegieł dziennie

Franciszek Hadrysiak to młody mężczyzna. Trudno uwerzyć, że już od piętnastu lat jest murarzem. „Tak, oby watełko, przeszły lata ciężkiej pracy, która dawniej nie dawała zadowolenia, która nigdy przed naszym obecnym ustrojem nie była należycie oceniana. Ot — pracowało się przed wojną byle dalej, z dnia na dzień” — mówi. „A chciało się zawsze, żeby było inaczej. Jak byłem w czasie wojny w obozie w Spergau, to tak sobie myślałem, że jak dożyję i wrócę do Polski, to przecież jakoś inaczej trzeba będzie za brać się do pracy. Budować Polskę — robić więcej — żyć lepiej” — powiada.

Toteż, gdy tylko stanął na budowie, zrozumiał bez dłuższych tłumaczeń nieznaną mu dotąd zasady współzawodnictwa pracy. Zrozumiał też wcześniej, niż inni murarze korzyści nowego systemu pracy w budownictwie — systemu tzw. trójkowego. Od pierwszej chwili nie tylko sam nabrał przekonania do takiej pracy, ale wciąga do niej towarzyszy pracy. Przy

budowie budynku przy Niciarnianej po pierwszych próbach, w krótkim czasie doszedł do swego rekordu, ułożył bowiem wraz ze swym zespołem aż 12 tysięcy cegieł w ciągu dnia roboczego.

W dniu dzisiejszym, o godzinie 8-ej rano, grupa murarza Hadrysiaka przystępuje do pracy systemem trójkowym przy budowie gmachu Centralnego Zarządu Przemysłu Papierniczego w Łodzi, przy ul. Zachodniej 56-58. W grupie ob. Hadrysiaka pracować będą jego pomocnicy ob.

ob. Jan Osiewała i Franciszek Miszcza. Cały zespół od razu zaczyna pracę „pełną parą”.

Ułożenie przy pomocy jednego wapiarza i jednego ceglarza 12 tysięcy cegieł dziennie — to nie bagatela. I zarobek tygodniowy ok. 14 tysięcy zł — to też nie bagatela. Ale murarz Hadrysiak nie ma zamiaru na tym poprzestać. Zapowiada nowy wysiłek i wyższe wyniki.

Bo staje się to, czego pragnął: buduje Polskę, dobrze pracuje i żyje lepiej. (es)

W państwowym gospodarstwie rolnym PRUSSY

Organizacja partyjna walczy o wykonanie planu

Na zielonej, obszernej łące przechadzają się zwolna stadka dorodnych, rasowych angielców. W blasku zachodzącego słońca polskuje złotawo ich stannie wycozyszczone i wypielegnowane sierści. Idąc wzdłuż ogrodzonego żerdziami pastwiska docieramy do białej, murowanej bramy, na której widnieje czerwona tablica z napisem: „Państwowe Gospodarstwo Rolne, Majątek „Prussy”.

W obszernym podwórzu spo-

tykamy masztalarnię stadniny, tow. Gardzińskiego, będącego równocześnie sekretarzem Komitetu Gminnego PZPR w Głuchowie.

Rozmowa nasza od razu sechodzi na tory pracy podstawowej organizacji partyjnej w „Prussach”. Organizacja podstawowa w „Prussach”, której jestem członkiem — mówi — liczy 17 członków, co stanowi 60 proc. ogólnej ilości zatrudnionych w majątku robotników. Możemy z zadowoleniem stwierdzić, że wszystkie 3 czynniki decydujące w majątku: organizacja partyjna, Rada Zakładowa i administracja pracują zgodnie nad rozwojem gospodarstwa, nad wypełnieniem planów produkcyjnych i uaktywnieniem życia społecznego i kulturalnego w „Prussach”.

Majątek „Prussy” jest gospodarstwem wybitnie wyspecjalizowanym w kierunku hodowli koni, bydła i owiec. Praca zarówno kierownicza, jak i zalogi wymaga wielu umiejętności, staranności i jest pracą bardzo odpowiedzialną. Wszelkie tarca i nieporozumienia pomiędzy administracją a komitetem folwarcznym czy organizacją partyjną byłyby równoznaczne z wielkimi szkodami i stratami. Na szczęście, u nas tak nie jest. Skutki ścisłej współpracy uświadaczniła się we wzorowym stanie gospodarstwa, w stałym zwiększaniu się procentu wykonania planu gospodarczego. Tak np. plan zasiewu wykonaliśmy w 106 procentach. Poważnym czynnikiem wpływającym na intensyfikację gospodarki, a równocześnie mobilizującym zalogę majątku jest dobrze zorganizowane współzawodnictwo pracy, które obejmuje wszystkich robotników i prowadzone jest zarówno zespołowo jak i indywi-

dualnie. Majątek „Prussy” współzawodniczy również z pozostałymi majątkami zespołu „Babask”.

Równoległe z postępem uświadomienia partyjnego wśród towarzyszy z „Prussy” wzrasta zaś sięg pracy kulturalno-oświatowej.

Na terenie majątku czynna jest świetlica, posiadająca zespół dramatyczny, bibliotekę. W świetlicy odbywają się zebrańia i odczyty oświatowe. Prowadzone jest intensywne szkolenie partyjne, a również szkolenie zawodowe pracowników majątku, prowadzone przez tow. Górnowskiego. To szkolenie zawodowe ma, na celu zapozna-

nie fachowców-rolników z nowymi zdobyczami nauk agrotechnicznych, między innymi z epokowymi odkryciami Mieczysława i Łysenki.

Pozytywne rezultaty pracy organizacji partyjnej majątku „Prussy” są świadectwem tego, że praca aktywna może i powinna stworzyć z każdego majątku państwowego potężny ośrodek oddziaływania na okoliczną ludność, oddziaływania politycznego, gospodarczego i kulturalnego, tworząc tym samym z każdego majątku P.G.R. promień, niujący na całą okolicę socjalistyczny ośrodek wysokiej kultury rolniczej i hodowlanej.

Kar.

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Nasza współpraca ze wsią Psary

W niedzielę, we wczesnych godzinach rannych, przed Zakładami naszymi zebrał się w komplecie zespół świetlicowy. Zbieramy się do odjazdu, Kierunek — wieś Psary, w powiecie skierniewickim. Wieś ta po zostaje pod opieką naszej zalogi.

Przyjęto nas z ogromnym zadowoleniem. W godzinach popołudniowych, na dużym placu zebrano się około 800 osób — mieszkańców Psar i okolicznych wiosek. Uroczyście zagał zebrał stary działacz chłopski tow. Perliński, po czym tow. Zawadzki, pracownik PZZ PP nr 1 wygłosił referat p. t. „Sojusz robotniczo-chłopski”. Następnie do głosu doszli członkowie naszego zespołu artystycznego występując z trzy-

aktówką pt. „Łobzowanie”. Dwie najmłodsze artystki zespołu, córki naszych pracowników, wśród hucznych oklasków wiadów, odtoczyły kilka tańców ludowych.

Po części artystycznej rozpoczęła się wspólna zabawa ludowa, w trakcie której zaproponowano dobrowolną zbiórka na budowę szkoły we wsi Jeruzal. Zbiórka dała w sumie około trzech tysięcy złotych.

W późnych godzinach wieczornych żegnani serdecznie przez mieszkańców wsi Psary i prośbami o ponowny przyjazd, odjechaliśmy wzruszeni serdecznym przyjęciem.

Z. Kołaciński

W. Hajndrych

korespondenci fabryczni

PZZPP nr 1

O czym powinien pamiętać

każdy członek Młodzieżowej Brygady Produkcyjnej

Po zakończeniu V etapu Młodzieżowego Wyścigu Pracy młodzież wzięła się w ogólny nurt współzawodnictwa. Młodzież jednak w tym nurcie nie ginie. Staje się inicjatorem szeregu ulepszeń i usprawnień, zmierzających do podniesienia wydajności i jakości produkcji. Świadczy o tym wzrastająca z każdym dniem liczba młodzieży wych brygad produkcyjnych, których w chwili obecnej jest na terenie fabryk Łodzi ponad 400.

Powstające brygady nie ustrzegają się jednak od pewnych błędów, na które chcemy wskazać.

Najpoważniejszym błędem było niedocenianie konieczności skupienia brygady obok siebie. Członkowie jednej brygady pracowali w różnych kątach sali, wskutek czego nie pozostawali ze sobą w należytych kontaktach. Przykładem służyć tu mogą brygady w PZPB nr 2, w PZPJG nr 1, gdzie młodzież jednej brygady pracowała na różnych typach maszyn, na różnych salach, a nawet w różnych zmianach. Tego rodzaju „brygady”

faktycznie brygadami nie są i spełnić swego zadania w żaden sposób nie mogły.

Warunkiem dobrej pracy brygady produkcyjnej jest przede wszystkim odpowiednie rozmieszczenie wszystkich jej członków, jednakowa ilość obsługi wanych maszyn i świadomość odpowiedzialności za cały zespół maszyn brygady, a nie tylko za maszynę bezpośrednio obsługiwane przez danego członka.

Odpowiednie, bliskie rozmieszczenie członków brygady niezbędne jest po to, by można było jak najszybciej pośpieszyć kolede z pomocą, by do minimum skrócić okres postoju maszyn. Tego rodzaju organizacja pracy spełni swe zadania nie tylko w dziedzinie produkcji, ale jest również służna z wychowawczego punktu widzenia, gdyż w większym niż dotychczas stopniu nauczy pracy zespołowej, a przecież to jest jeden z niezbędnych czynników wychowania socjalistycznego.

Nie tylko jednak zagadnienie wydajności jest zasadniczym celem brygad produkcyjnych. Bry-

gady powinny, i muszą dbać o jak najlepszą jakość, o jak najwięcej procent „primy”. Młodzieżowe brygady stać się powinny brygadami najwyższej jakości, jak to już ma miejsce w PZPB nr 8, gdzie brygada kol. Wawrzynskiego wyryła do 100 procent primy. Jedną z przodownic pracy tych zakładów kol. Wawrzos w rozmowie z nami powiedziała:

— „Wierzę, że za nami pójdą inni ZMP-owcy, pójdzie cała młodzież, której bliskie jest do bro naszego ludowego państwa, do bro klasy robotniczej”.

I my wierzymy, że młodzież polska zda egzamin w tworzeniu i prowadzeniu Młodzieżowych Brygad Pracy, tak jak zdała egzamin w Młodzieżowym Wyścigu Pracy. Wierzymy, że już wkrótce w każdym zakładzie pracy będą pracować młodzieżowe brygady produkcyjne, brygady najwyższej jakości. Wierzymy, że będą one dobrze pracować, przede wszystkim wtedy, gdy obowiązek każdego członka naszej organizacji stanie się jak najczynniejszy udział w tej pracy.

A. Zaackiewicz

Tam gdzie żył i tworzył Kopernik

Frombork — miejsce pamiątek po wielkim uczonym i patriocie

KOPERNIK

Nad zalewem, jaki morze Bałtyckie tworzy u wybrzeży Warmii, wśród zieleni pokrywającej malownicze pagórki rozciąga się stary gród — Frombork. Historia jego ginie w nurtach wczesnego średniowiecza, wiadomo tylko, że w miejscu, gdzie znajdował się dawniej zamek rycerski w XIII wieku, założono miasto. Rozwój jego postępował szybko naprzód, zakwitał handel i rzemiosłnictwo, a wkrótce powstał także port rybacki. Nieszczęściem miasta było bliskość sąsiedztwa Krzyżaków, którzy pod pozorem nawracania, stałe napadali na nie — grabiąc, paląc i mordując mieszkańców.

W XVI wieku uciepiał Frombork pod czas wojny z Albrechtem Brandenburskim. W XVII w. został zniszczony i ograbiony podczas szwedzkiego „potopu”. Z każdego kataklizmu miasto dźwigało się szybko, dzięki opiece i pomocy Królestwa Polskiego. Teren polski ziemie oddały od nas dopiero w 1772 r., gdy 1-szy rozbiór włączył je do Prus. Ostatnim polskim biskupem warmińskim był poeta Ignacy Kraskiewicz.

Dziś, po upływie prawie dwóch wieków wrócił do Polski Warmia, wrócił Mazury. Z głębokim wzruszeniem odnajdujemy na każdym kroku ślady przynależności tych ziem do naszego państwa, ślady, których nawet bezwzględna polityka Niemców hitlerowskich nie potrafiła zatrzeć. Prawdziwym skarbem polskich pamiątek jest dla nas Frombork. Z zawieruchy wojennej ocalała szczęśliwie, zbudowana w XIV w. katedra — wspaniały zabytek gotyku — otoczona murem obronnym. Z licznych nagrobków tablic pamiątkowych, wyzierają stare polskie nazwiska: Kromera, Łysakowski, Górnicki, Rudnicki i wielu innych.

W ciągu 30 lat, aż do chwili śmierci, która nastąpiła w 1543 roku najstarszym astronomem świata zamieszkiwał w obronnej wieży, w której założył swą pracownię i obserwatorium. Tutaj, przy poszumie fal bałtyckich, które uderzały o pobliski brzeg, w szmerze odwiecznych drzew, otaczających wzgórze, zrodziło się wspaniałe odkrycie, które wstrząsnęło światem, powstała myśl, będąca wynikiem długich i mozolnych badań i obliczeń: to nie słońce krąży dookoła ziemi...

We fromborskiej wieży zrodziło się wielkopomne dzieło Kopernika „O obrotach sfer niebieskich” — dzieło, które dokonało rewolucji w pojęciach ludzkości — dzieło znajdujące się w ciągu stuleci na watykańskim indeksie ksiązek wzbronionych do czytania.

Pod tablicą pamiątkową Kopernika znajduje się dziś odłana w brązie gąsienica palmowa z listami laurowymi, a na wstępie napis: „Mikołajowi Kopernikowi w rocznicę odzyskania Warmii — Rząd R. P. maj 1946 r.” To był pierwszy skromny hołd, złożony pamięci wielkiego rodaka, w miejscu jego wiecznego spoczynku.

W styczniu 1948 r. Prezydent R. P. Bolesław Bierut rzucił projekt założenia tu

muzeum Kopernika. Po wielu miesiącach gorączkowej pracy, polegającej na wyszukiwaniu pamiątek w kraju i zagranicą, w końcu roku muzeum zostało otwarte. Zawiera ono szereg bezcennych wprost skarbów — pierwsze wydanie dzieła „O obrotach”, szereg dzieł wielkich astronomów ówczesnego świata, wykresy, rękopisy, mapy, obrazy nieba według układu geocentrycznego. Z eksponatów, z drogocennych pamiątek, przemawia do nas nie tylko Kopernik — astronom. Poznaliśmy tu także innego, zupełnie nam nieznanego Kopernika, człowieka uniwersalnego, jednego z największych geniuszów Odrodzenia, mistrza, dla którego nie była obcą żadna dziedzina nauki, a przeciwnie, w każdej przejawiał ogromną energię twórczą.

Oto widzimy w gablotce egzemplarz kopernikowskiej „Rozprawy o zasadach bicia monety”. Kopernik — polityk i ekonomista — domagał się zrównania monety pruskiej z ogólnopolską, aby tym silniej związać tę ziemię z matczyną. Ukończywszy studia medyczne we Włoszech, był lekarzem nadwornym biskupa warmińskiego, a nawet Albrecht Pruski wzywał go nie raz do Królowa w sprawie porady lekarskiej. Odbił recepty pisanymi ręką Kopernika, pozwalając z trudem odcyfrować zaledwie kilka nam znanych nazw ziół.

Kopernik był także zamiłowanym kartografem — kreślił sam mapy Polski i świata, co łączyło się u niego z wrodzonym talentem malarskim. Najstarszy portret Kopernika, zdobyty ściany muzeum, przedstawia uczoność z szlachką konwali w ręku, jest kopią jego autoportretu. Poza tym konstruował sam zegary słoneczne, interesował się młynnictwem, geografią, zaprotektował i czuwał nad sporządzeniem pierwszego rurociagu, który zaopatrywał w wodę wyżej położoną część miasta. Był zarazem doskonałym znawcą literatury i języków klasycznych, sam nawet próbował swych zdolności poetyckich, wydając poemat „Septem sidera” — tłumaczenie utworu greckiego poety Teofilakta.

Najgłębiej jednak umysł jego obejmował nauki ścisłe — astronomię, fizykę, matematykę. Muzeum posiada dzieło Kopernika traktujące o trygonometrii, opatrzone odręcznymi rysunkami. Inne dzieła muzeum obrazują dzieje astronomii na przestrzeni wieków,

biografię Kopernika, dzieje kultu kopernikowskiego w dziełach naukowych, malarstwie i rzeźbie, zrekonstruowane przyrządy astronomiczne, które zadziwiają swą prostotą. Na najbardziej widocznym miejscu wisi doskonała kopia obrazu Matejki. Przedstawia ona Kopernika, siedzącego na ganku swej wieży. Z daleka widać kontury katedry fromborskiej. Uczony wpatrzony w gwiazdzone niebo, ma twarz uduchowioną i jakby zdumioną doniosłością swego odkrycia. Wiele podobnych nocy spędzał Kopernik w swym obserwatorium, które w najbliższym miesiącu zostanie wraz z mieszkaniem odrestaurowane i wiernie zrekonstruowane.

A wtedy, gdy wieczorem za szumia fale Bałtyku i zaszemrają drzewa, wieża Kopernika ukaże się oczom turysty taka, jak przed czterema wiekami, gdy żył w niej i tworzył wielki i szlachetny człowiek, jeden z największych synów naszej ojczyzny.

Polskość Kopernika nie ulega żadnej wątpliwości. Świadczy o tym zarówno jego pochodzenie (rodzina wywodzi się z Dolnego Śląska, potem wywędrowała do Krakowa i Torunia), jak i całe jego życie. Grubymi niemi szły swą propagandę Niemcy, usiłując wmówić światu, że Kopernik nie był Polakiem. Zaprzeczają temu działania naszego wielkiego rodaka, który był gorącym patriotą, rozumny politykiem i, co najważniejsze — zdecydowanym wrogiem Zakonu Krzyżackiego i obrońcą ziem warmińskich przed ich podstępными napadami.

FROMBORK
Wieża, która była mieszkaniem i pracownią Mikołaja Kopernika

Kopernik brał udział we wszystkich sejmikach i zjazdach dotyczących Warmii. W 1510 r. na zjeździe w Poznaniu, nie dopuścił do wydzierżawienia Krzyżakom za cenę 50.000 czerwonych złotych, całych Prus Wschodnich na co już godzili się magnaci polscy. Nie opuszczał tej ziemi nawet w najcięższych chwilach, a gdy grabieżcy, sy ci łupu, powracali znów do swych siedzib, wtedy spieszył z pomocą znikąd ludności znoszącej pańszczyznę, zmniejszając podatki, rozdając ziarno.

W 1521 roku podczas zalewu krzyżackiego, Kopernik był przywódcą obrońców Warmii, a stając na czele załogi Olsztyna nie dopuścił wrogów do miasta. Dowodem jego zasług był fakt mianowania go w tymże roku przez króla komisarzem Warmii.

Takiego Kopernika poznajemy na dalekich ziemiach warmińskich. 406 lat mija od chwili, gdy tu, we Fromborku, zakończył swój żywot jeden z największych uczonych świata — wielki Polak i wielki patriota.

H. Samsonowska

Ku czci geniuszów Słowiańszczyzny

otwarcie Wystawy Mickiewiczowskiej i Puszkiniowskiej w Muzeum Narodowym w Warszawie

Dnia 20 bm. odbyło się w Muzeum Narodowym w Warszawie uroczyste otwarcie Wystawy Mickiewiczowskiej i Wystawy Puszkiniowskiej, zorganizowanych staraniem Ogólnokrajowych Komitetów Obchodu 150-lecia urodzin Mickiewicza i Puszkina.

Na uroczystość przybyli członkowie Rady Państwa: wicemarszałek Sejmu W. Barcikowski, H. Kołodziejowski i P. Jóźwiak. Witold, wicemarszałek Sejmu S. Szwalbe, członkowie Rady z premierem J. Cyrankiewiczem, członkowie korpusu dyplomatycznego z dziekanem korpusu, ambasadorem ZSRR Lebediewem na czele, przedstawiciele KC PZPR, organizacji społecznych, świata naukowego, kulturalnego i artystycznego.

Przed aktem otwarcia wystawy zabrał głos dyrektor Muzeum Narodowego, prof. dr S. Lorentz, mówiąc o zadaniach, jakie spełnić mają obie wystawy. Zadaniem Wystawy Mickiewiczowskiej jest upowszechnienie

naszej wiedzy o życiu, twórczości i działalności genialnego poety a równocześnie udostępnienie zgromadzonego na wystawie niezwykle bogatego materiału naukowego i przybliżenie się w ten sposób do rozwoju studiów nad wielkim artystą i myślicielem.

Wystawa Puszkiniowska ma nie tylko spopularyzować jego twórczość wśród najszerszych warstw społeczeństwa polskiego, ale też wskazać, że Puszkina był oddawna jednym z najbardziej znanych i najbardziej lubianych w Polsce poetów.

Zabrał następnie głos wiceminister Kultury i Sztuki W. Sokorski, mówiąc m.in.: „Nie jest, oczywiście, rzeczą przypadku, że wystawa, poświęcona życiu i twórczości wielkiego polskiego poety łączy się z wystawą, zorganizowaną ku czci wielkiego poety rosyjskiego.

Tych dwóch największych, twórczych geniuszy Słowiańszczyzny, ożywiających głębokim umiłowaniem wolności i głębi-

kim zrozumieniem praw i dróg rozwojowych własnych narodów, wówczas jeszcze, w tamtych czasach reakcji i ucisku, podał sobie dłonie, zawierając poetycki sojusz wspólnej walki o wolność i o lepszą przyszłość swoich ludów, o ich braterską przyjaźń. Składając dziś hołd naszym wieszczom, składamy równocześnie hołd „najsławniejszym z najsławniejszych” przyjaźni, jaka łączyła w owe czasy Adama Mickiewicza i Aleksandra Puszkina.

Wystawa Mickiewiczowska — mówił wiceminister Sokorski — nie tylko zbliża nas do życia i twórczości wielkiego poety, lecz będzie nas uczyć, a zwłaszcza będzie uczyć naszą młodzież, że kochać i miłować własny kraj i własny naród można tylko wówczas, jeżeli ciągle i zawsze walczy się o jego lepszą przyszłość, walczy się o zniesienie wyzysku, walczy się o nowego człowieka, walczy się o wielkość narodu, wielkość wyzwalaną na drogach wielkiej pracy i wielkiego braterstwa wszystkich ludów, kochających pokój i wolność.

„Socjalizm — pisał Mickiewicz — to słowo, które chociaż nie wiadomo skąd przyszło i skąd się wzięło — jest przyszłością wolnych i szczęśliwych narodów. Narodów, które zrodzą się z walki”.

Po przemówieniu wiceministra Sokorskiego, premier Cyrankiewicz dokonał w imieniu Rządu uroczystego otwarcia wystawy.

Tow. Wanda Jakubowska odznaczona Krzyżem Odrodzenia Polski

W najbliższą sobotę odbędzie się w świetlicy Związku byłych Więźniów Politycznych uroczystość odznaczenia Krzyżem Odrodzenia Polski — tow. Wandy Jakubowskiej, znanej i cenionej reżyserki filmowej.

Wysokie to odznaczenie zostało jej nadane decyzją Prezydenta RP za jej wybitne zasługi w walce o wyzwolenie narodowe i społeczne.

Uroczyste wręczenie tow. Jakubowskiej Krzyża Odrodzenia Polski odbędzie się w sobotę, dnia 25-go o godz. 16.00 w lokalu świetlicy Związku przy ul. Nawrot 31.

No łódzkich ekranach „Zbieg z Dartmoor”

która zdążyła się już „ustabilizować”, wyjść „porządnie” za mąż i zmienić nazwisko, i oświadcza: uciekła z Dartmoor pani kochanek, on tu, na pewno, do pani przyjdzie, prosimy uprzejmie, by nas o tym zawiadomić.

I jacyż przy tym ci funkcjonariusze policji Labour Party są sympatyczni! Nikt by nie pomyślał, że — przy całej elegancji swoich metod — potrafią wleźć, jak — za przeproszeniem — świnię na statek płynący pod cudzą flagą, sterroryzować po gangstersku załogę i wciągnąć do więzienia za re-

no jubileuszowej pracy Brytyjskiego Instytutu Badań Opinii Publicznej pt. „Kim jest przeciętny Brytyjczyk” — dowiedzieliśmy się, iż pa sja przeciętnego Anglika jest — hazard. Film pana Ranka jest pokwitowaniem tej szlachetnej pasji. Jest on (ten film) tak zmaistrowany, aby widzowie angielscy mogli robić między sobą zakłady: złapią tego zbiega z Dartmoor, czy nie złapią?

Okoliczność, iż Tommy Swan zostaje wreszcie — po emocjonującej gonitwie — przychwycony przez policję — nie wywołuje wśród widzów ni większego wzruszenia

Autor scenariusza włożył przecież tyle wysiłku, aby go przedstawić jako zbrodnicze „zwierzę”, a nie ofiarę ustroju funta szterlinga i policyjnej pałki...

Celem „podparcia” dość sztucznej i chwytającej się in trygi — reżyser filmu ucieka się do niezłych nawet scen „rodzajowych”: mamy więc przekrój opłakanego, biedoklepskiego życia przeciętnej angielskiej rodziny mieszczańskiej, wcale plastycznie migawkę z londyńskiego „czarnego rynku”, pary wyrazistych figur drobnych wyzyskiwaczy (zwłaszcza kapitalny, pobożny paster, podobny z urodzenia do Mikołajczyka), ale cóż, kiedy to całe „społeczne tło” jest rzucone tylko na margines sprawy „zasadniczej”, jaką stanowi pościg za Tommy Swannem...

Tommy Swann ucieka z Dartmoor, film Ranka ucieka z orbity rzeczywistości współczesnego życia angielskiego.

Z uwagi na powyższe, wy dajemy nam się, iż „Zbieg z Dartmoor” zupełnie niepotrzebnie zbiegł na ekrany kin łódzkich. Dlatego też pozwolimy sobie wyrazić kategoryczne życzenie, aby jak najszybciej „spłynął” z łódzkich ekranów.

Stef. Ańicki

Kronika Tomaszowa

KOMU WINSZUJEMY

Czwartek, dnia 23 czerwca 1949 r.
Dziś: Zenona

WAZNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna — 51
Milioja Obywatelska — 47
Dworzec Kolejowy — 4ADRES REDAKCJI: R.S.W.
„Prasa”. Plac Kościuszki 16,
telef. 250, godziny przyjęć
10—12.Łańcuch ofiar
na TBSNa fundusz Towarzystwa
Burs i Stypendiów w ostat-
nich dniach wpłacili:dyr. Mikołajczyk z 1000,
H. Chudzińska — 500, J. Chu-
dziński — 500, H. Bojarska
— 100, M. Gabrysiewicz —
100, G. Kosiada — 100, M.
Kucharska — 100, Z. Malej
— 100, H. Olek — 100, H.
Soyta — 100, F. Kwaśniew-
ski — 500, H. Kamiński —
500, B. Tomaszewski — 200,
K. Kuźma — 100, E. Krycz-
ka — 200, dr L. Kirjak —
800, Z. Jakubczyk — 200 zł.

Kronika milicyjna

AMATOR DROBIU

Mimo, iż Stanisław Psut,
zam przy ul. Zielonej nr 6,
nie należy do ludzi, którym
dla ich zdrowia konieczne są
rosóły i białe, pożywnie mię-
sa.

Z ukosa

A może mandat karny
pomoże?Biedny jest ten przyjezdny,
który w Tomaszowie chce za-
brać ulicę Norberta Barlickiego.
A ulica tego imienia w naszym
mieście jest. Z całą pewnością.
I to w centrum naszego miasta.
Tylko, że ulica Barlickiego na
zywa się tak jedynie w uchwa-
lach M. Rady Narodowej. Ale
przecież przynajmniej co pięć-
dziesiąt dorosły obywatel na-
szego grodu wie, że ul. Barlickiego
to dawna ulica Tekli i
jakoś tam i przyjezdny trafi.
A gdy trafi, to choć nie znaj-
dzie tabliczki z właściwą nazwą
ulicy, znajdzie coś innego.Na budynku pod nr 9 wid-
nieje bowiem taka ładna, okrą-
gła tabliczka, a na niej taki
ładny, dla wszystkich zrozumia-
ły napis: „Bewacht durch Wach-
und Schutzgesellschaft Obhut”.
Miłe, nieprawda?..W roku pańskim 1949. W
miesiącu czerwcu. W centrum
polskiego miasta, Tomaszowa.I tu naprawdę brak człowie-
kowi słów dla bezmyślności,
niechlujstwa karygodnego tych
wszystkich, którzy tę ohydny
tabliczkę winni zdjąć jeszcze
w styczniu 1945 roku, a do
dziś ją pielęgnują i pielegno-
wać by ją jeszcze mogli długie
lata. Toteż pozostawiamy ten
przypadek bez żadnych komen-
tarzy. Ale, że jako tego rodza-
ju „pamiątek” na terenie na-
szego miasta jest więcej, może
by władze administracyjne zde-
cydowały się wreszcie przy po-
mocy grzywny przypominać
tym wszystkim, którzy „zapom-
nieli” o konieczności usunięcia
wspomnień okupacji. Ale to ta-
kich grzywn — by im w pa-
mięci pozostały przynajmniej
na cztery następne lata. Bo na
tego środka, niestety, nie wi-
dzimy.A do brakujących tablicz-
ki pielęgnowanych numerów orien-
tacyjnych z Piłsudskim, Mo-
ścickim i innymi Rydzami —
powróćmy w najbliższych
dniach.W trosce o zdrowie społeczeństwa
Województwo łódzkie otrzyma nowe szpitalePodniesienie poziomu lecz-
nictwa społecznego w woje-
wództwie łódzkim jest w du-
żej mierze uwarunkowane
zwiększeniem liczby szpita-
li, których wciąż jest zbyt
mało. Na terenie naszego
województwa istnieje obec-
nie 12 szpitali powiatowych,
7 miejskich i 2 rejonowe —
w Głównie pow. łowickiego
oraz w Lutowie pow. wie-
luńskiego.Oprócz tego posiadamy
kilka szpitali specjalnych —
państwowy szpital psychia-
tryczny w Warcie oraz trzy
sanatoria przeciwgruźlicze
we Włodzimierzowie, Gi-
dlach i Nowym Mieście. U-
bezpieczalnia Społeczna po-
siada dwa szpitale: w Pab-
licach i Piotrkowie. Ogółem
województwo łódzkie (bez
Łodzi) ma obecnie 27 szpita-
li o łącznej ilości 3.470 łó-
żek.Jakkolwiek cyfra ta jest
imponująca, nie zaspakajajeszcze wszystkich potrzeb
społeczeństwa na odcinku
służby zdrowia. Ilość miejsc
w klinikach jest w porówna-
niu z ilością mieszkańców
województwa (1.700 tysięcy)
wciąż za mała. W tym sta-
nie rzeczy wysiłki tak wy-
działu zdrowia Urzędu Wo-
jewódzkiego, jak i społecz-
stwa idą więc w kierunku
dalszej rozbudowy szpitalni-
ctwa.Dotychczas na odcinku
tym zrobiono już nie mało.
Od roku 1945 np. wyremon-
owano względnie odbudo-
wano 5 szpitali i wyposa-
żono je w odpowiednie ur-
ządzenia i przyrządy. Jed-
nym z całkowicie odremon-
owanych szpitali jest szpi-
tal Św. Ducha w Rawie Ma-
zowieckiej, zniszczony w
1939 roku. Dziś szpital ten
posiada oddziały: chirurgicz-
ny, położniczy, ginekolo-
giczny, wewnętrzny i zaka-
znych z 101 łózkami. Remontgmachu szpitalnego prze-
prowadzony został w dużej
części z funduszy włas-
nych, oraz z zasiłków Mini-
sterstwa Zdrowia. Lecznica
ta posiada obecnie również
dobrze wyposażoną pracow-
nię roentgenologiczną i te-
rapii fizykalanę, a także la-
boratorium analityczne. W
ubiegłym roku kredyty pań-
stwowe pozwoliły na zain-
stalowanie w tym nowo-
czesnym szpitalu centralne-
go ogrzewania.W styczniu ub. roku ot-
warto również szpital w
Zgierzu, który posiada wszy-
stkie oddziały z wyjątkiem
zakaźnego oraz pracownię
roentgenologiczną z 2 apar-
tami, fizykoterapii i lec-
nictwa analitycznego.Ostatnio został oddany
do użytku szpital w Kutnie
na 80 łózek, posiadający
wszystkie oddziały. Do od-
remontowanych po wojnie
szpitali należy również szpi-tal powiatowy w Łasku, z
60 łózkami.W szpitalach, które pod-
czas wojny nie uległy zni-
szczeniu zrobiono także nie
mało, kompletując urządze-
nia, podnosząc warunki lecz-
nicze i rozbudowując pawi-
lony.W szpitalu łęczyckim np.
zbudowano nowy pawilon
dla zakaźnie chorych.W Sieradzu buduje się pa-
wilon dla oddziału położni-
czo-ginekologicznego i chi-
rurgicznego z łączną liczbą
119 łózek, a przeprowadza-
na obecnie rozbudowa w Ra-
domsku powiększy liczbę łó-
żek o 120.Jak już wspomnieliśmy,
Wydział Zdrowia Urzędu
Wojewódzkiego dąży do jak
najszybszego zorganizowa-
nia takiej ilości szpitali, a-
żeby umożliwić leczenie
szpitalne wszystkim potrze-
bującym z terenu woje-
wództwa.Według planów opracowa-
nych przez Wydział w naj-
bliższych latach otrzymamy
dwa nowoczesne, piękne
szpitale, a mianowicie: w
Wieluniu i Łowiczu. Gmach
szpitala łowickiego jest obec-
nie pod dachem i jego bu-
dowa zostanie już zakoń-
czona w roku bieżącym.Jest prawdopodobne, że
szpital jeszcze w tym roku
zostanie wyposażony w ur-
ządzenia wewnętrzne. Obli-
czony na 200 łózek będzie
on jednym z najnowocześ-
niejszych w województwie.Wykończenie powstające-
go szpitala w Wieluniu przy-
padnie na rok 1955. Kredy-
ty w roku bieżącym wyno-
szą na ten cel 21 milionów
zł., własne zaś fundusze ok-
reśla się sumą 15 milio-
nów. Istnieje jednak możli-
wość uzyskania dodatko-
wych kredytów z Minister-
stwa Zdrowia, uzależnio-
nych od zorganizowania fun-
duszy ze strony społeczeń-
stwa. Lecznica w Wieluniu
projektowana jest na 280 łó-
żek.Widzimy więc, że dotych-
czasowe osiągnięcia oraz
konsekwentne realizowanie
planów inwestycyjnych na
tym odcinku dają pełną
gwarancję, że szpitalnictwo
w województwie łódzkim
weszło po wojnie na nowe
tory i dąży do zbudowania
takiej ilości szpitali jaka po-
zwoli jak najszerzej upo-
wszechnić opiekę lekarską,
nad ludnością miast, miaste-
czek i wsi.

W.

Nowy pomysł racjonalizatorski

ob. Ignacego Lismana

Onegdaj pisaliśmy o racjo-
nalizatorskim pomysle inż.
Wydrzyckiego, którego rea-
lizacja pozwoliłaby FabryceSztucznego Jedwabiu zaos-
zczędzić poważne sumy, us-
prawiając pracę i zapewni-
jąc bezpieczeństwo.Dziś przedstawiamy po-
mysł racjonalizatorski ob.
Lismana Ignacego, który nie
tak dawno otrzymał Srebrny
Krzyż Zasługi. Ob. Lis-
man jest brygadierem słu-
żarskim i ma na swym kon-
cie wiele różnych pomysłów,
które zostały wprowadzone
w czyn.Ostatnio udało mu się
skonstruować aparat — no-
życe pedałow — do cięcia
napietków do trefów z bla-
chy. Poprzednio wycinano
napietki przy użyciu prasy
matrycy, wymagało to o-
becności fachowca przy ob-
słudze. Często były remonty
matrycy, przy szerszych pas-
kach blachy nie można było
pracować. Aparat obecny
pracuje bardzo prosto — ob-
sługiwać go może niewykwa-
lifkowany robotnik czy też
chłopiec, szerokość paska
blachy nie odgrywa roli, a
remonty zostały zredukowa-
ne do minimum.Aparat ten został skon-
struowany z materiałów od-
padkowych. Trudno jest
obliczyć oszczędność. Nie-
wątpliwie są oszczędności
na robociznie, zużyciu ener-
gii i kosztach naprawy ma-
trycy. Zrealizowany po-
mysł ob. Lismana jest u-
sprawnieniem technicznym.
Toteż komisja usprawnień
przyznała racjonalizatorowi
premię w sumie 10 tysięcy
złotych.Ruch racjonalizatorski o-
garnia coraz szersze rzesze
robotników, pracowników,
majstrów i brygadierów.
Na terenie naszego miasta
mamy ponad setkę wynalaz-
ców i ulepszcycieli, dzięki któ-
rym z dniem każdym uspra-
wnia się produkcję, obniżają-
jąc koszty produkcji, unie-
ależniamy się nierzadko od
pomocy zagranicy, jak to by-
ło w wypadku pomysłu tow.
Leszczyńskiego, o którym w
swoim czasie pisaliśmy.I wydaje nam się, że by-
łoby słusznym, gdyby racjo-
nalizatorzy nawiązali mię-
dzy sobą ściślejszy kontakt.
Z pewnością mieliby sobie
wzajemnie wiele do powie-
dzenia, z pewnością wymia-
na doświadczeń i spostrze-
żeń przyniosłaby wielu spo-
ród nich sporo korzyści,
więc... Wszak chyba wypad-
a tylko zastanowić się nad
tym projektem, (który nie
jest niestety projektem racjo-
nalizatorskim w ścisłym
tego słowa znaczeniu) i ewen-
tualnie spróbować.

W.

Z życia ZMP

W ramach tegorocznej ak-
cji letniej Związek Młodzie-
ży Polskiej w Tomaszowie
Maz. organizuje obóz w Ot-
muchowie woj. Śląsko-Dą-
browskiej. Małownicze po-
łożenie obozu (jeziorko, lasy)
zapewnia miły odpoczynek.
Obóz mieścić się będzie w
barakach cukrowni. Na
dwóch 25-cio dniowych tur-
nach w lipcu i sierpniu
będzie przeszkolonych po-
nad 200 aktywistów.Zasadniczym celem obo-
zu jest wyszkolenie ideolo-
giczne i organizacyjne ak-
tywu szkolnego. Cel ten o-
siągnie się przez wykłady,
seminaria, pracę świetlicy-
ową itp. W ramach prac
społecznych uczestnicy obo-
zu wezmą udział w akcji
żniwnej oraz pomagać będą
okolicznej ludności wiej-skiej w pracach kulturalno-
oświatowych.Młodzież na obozie ma
gwarantowane racjonalne
odżywienie i możliwość wy-
rywek kulturalno-oświa-
towych i sportowych. Wszys-
tzy chętni będą mogli w dal-
szym ciągu walczyć o odzna-
kę Sprawności Fizycznej. W
związku z akcją letnią Za-
rząd Miejski ZMP urzędu-
ją odprawę w dniu 24 czer-
wca br. o godzinie 17-ej w lo-
kalu Komitetu Miejskiego
PZPR ul. Antoniego 24.Na odprawie będą udzie-
lone wyczerpujące wskazów-
ki i odpowiedzi w związku
z wyjazdem na obóz.Obowiązkowa obecność
wszystkich obozowiczów tak
z pierwszego jak i drugie-
go turnusu. Punktualne przy-
bycie jest konieczne. (sj)

KRONIKA SPORTOWA

Przed wyjazdem do War-
szawy, odwiedził naszą re-
dakcję stutysięczny zawod-
nik zarejestrowany przez
Polski Związek Piłki Nożnej
Henryk Gąsiorowski. Otrzy-
mał właśnie depeszę wzywa-
jącą go do Warszawy, gdzie
przed meczem Polska — Da-
nia zostanie mu wręczony
upominek w postaci kostiumu
mu sportowego i butów pił-
karskich.Henryk Gąsiorowski ma
19 lat. Jest uczniem IV kla-
sy Gimnazjum Handlowego
i do PZPN-u został zgłoszo-
ny przez „Związkowca” do
którego wstąpił w marcu br.
Jak trafił do klubu?..
Jesienią ub. r. Handlówka
grała z Gimnazjum Ogólno-
kształcącym. Nasz miły
gość stał wtedy w bramce
i dzielnie się spisywał, to
też koledy namówili go do
wstąpienia do klubu. Nie-
stety, do dziś kol. Gąsiorow-
ski nie bronił barw Związ-
kowca. Wystawiany był
kilkakrotnie do trzeciej dru-
żyny, ale zawsze na prze-
szkodzie stawała mu praca
zawodowa, gdyż kształcą-
c się — pracował równocze-

śnie w PCH.

A kiedy zetknął się z pił-
ką?..Jubilat mówi, iż od dzie-
cka ganiał po boisku, grając
towarzyskie spotkania w
Drzewicy. Bo Gąsiorowski
nie jest tomaszowianinem
lecz pochodzi z Drzewicy.
Kształcąc się w Tomaszowie,
jest wychowankiem bursy
TBS.

— Co sądzi o sporcie?..

— Sport to zdrowie. Sport
to teźyna narodowa. Sport
to Polska Ludowa. Sport
— czynnik wychowawczy. O-
czywiście, zdarzają się jesz-cze przypadki i niewłaści-
wi działacze, tak samo, jak
i między zawodnikami zda-
rzają się wybryki. Ale już
jest inna atmosfera i w
sporcie i na boisku. O cał-
kowite oczyszczenie tej at-
mosfery — należy w dal-
szym ciągu walczyć.Kiedy życzymy mu do-
brych postępów w szkole i
sukcesów na boisku — Gąsio-
rowski zapowiada, że w nad-
chodzącym sezonie z pew-
nością będzie grał już w
„Związkowcu”. A jak bę-
dzie grał — to zobaczymy
jeszcze. K.

Pierwsze próby

Jak się dowiadujemy
trójbój lekkoatletyczny prze-
prowadzony został częściowo
w szkołach podstawo-
wych nr 1, 2 oraz w Gim-
nazjum Przemysłowym.Szkoły podstawowe Nr 1
i 2 przeprowadziły trójbój
lekkoatletyczny w formie za-
wodów w kategorii dziewcz-
czyń i chłopców. Dotychczas
brak dokładnych danych z
zawodów. Ciekawsze wni-ki podamy po otrzymaniu
od organizatorów. Pozosta-
łe szkoły uprasza się o skła-
danie meldunków z prze-
prowadzonych prób do Po-
wiatowego Inspektoratu
Kultury Fizycznej ul. Miła
36/38.Złóż ofiarę na
Odbudowę Warszawy

Ponad 700 tys. zł na kolonie

W pierwszych dniach lip-
ca dzieci robotników PZPJG
Nr 3 rozpoczną kilkutygod-
niowy wypoczynek na kolo-
niach i półkoloniach.Grupa pięćdziesięciu dzie-
ci wyjedzie na Dolny Śląsk
i na ich wyjazd Wydział So-
cjalny przeznaczył 596 tysię-
cy złotych, a trzydziściorodzieci spędzi wakacje na pół-
koloniach, które organizuje
miejscowy inspektorat szkol-
ny. Na ten cel przewiduje
się sumę 136.500 zł.Pozostała dziesiątka będzie
mogła pozostać na terenie
przedszkola fabrycznego, któ-
re mimo wakacji będzie w
dalszym ciągu czynne.

(f)

TEATR

PANSTWOWY TEATR
WOJSKA POLSKIEGO
w Łodzi, ul. Jaracza 27

Dziś o godz. 19.15 — dramat
Maksyma Gorkiego „Na dnie”
w reżyserii Leona Schillera.

TEATR KAMERALNY

Dziś o g. 19.15 „SZCZYGLI
ZAULEK” — G. B. Shawa.

TEATR POWSZECHNY

11 Listopada 21,

Codziennie o godz. 19.15 ko-
media Gabrieli Zapolskiej „Mo-
ralność pani Dulskiej” z udziałem
Jadwigi Chojnackiej.

LETNI TEATR „OSA”
Piotrkowska 94.

Godz. 19.30 — „Jadzia wdowa”

„LUTNIA”

Piotrkowska 243

Godzina 19.15 — „Dzwony z
Corneville”.

kina

ADRIA — „Wielka nagroda” —
godz. 16, 18, 20.30 — film do-
zwolony od lat 14

BAŁTYK — „Ulica Graniczna” —
godz. 16, 18.30, 21, film dozwol-
ony od lat 12.

BAJKA — „Muzyka i miłość” —
godz. 18, 20 — film dozwol-
ony od lat 14

GDYNIA — Program aktualno-
ści kraj i zagr. Nr 26 — godz.
11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 21.

HEL (dla młodz.) — „Kurhan
Małachowski” — godz. 16,
18, 20

MUZA — „Kulisy ringu” —
godz. 18, 20 — film dozwol-
ony od lat 14

POLONIA — „Ulica Graniczna” —
godz. 15.30, 18, 20.30 — film
dozwolony od lat 12.

PRZEDWIOSNIE — „Młodość
poety” — godz. 16, 18, 20 —
film dozwolony od lat 12

ROBOTNIK — „Admirał Nach-
mow” — godz. 16.30, 18.30, 20.30
— film dozw. od lat 16.

ROMA — „Skrzydlaty doroż-
karz” — godz. 18, 20 — film
dozwolony od lat 10

REKORD — „Skarb Tarzana”
dla młodz. godz. 16; „Aliszer
Nawoi” — godz. 18, 20 — film
dozwolony od lat 14

STYLWY — „Bohaterowie Pus-
tyni” dla młodz. godz. 16, „Vol-
pone” — godz. 18, 20 — film dozwol-
ony od lat 18.

SWIT — „Konik Garbusek” —
kreskówka w naturalnych ko-
lorach — godz. 18, 20 — film
dozwolony od lat 7

TATRY — „Podróż w Nieznane”
godz. 16, 18, 20 — film dozwol-
ony od lat 18.

TECZA — „Złoty klucz” —
godz. 17, 19, 21 — film dozwol-
ony od lat 7

WISLA — „Zbieg z Dartmoor”
godz. 17, 19, 21 — film do-
zwolony od lat 14

WŁOKNIARZ — „Ulica Granicz-
na” — godz. 15.30, 18, 20.30 —
film dozwolony od lat 12.

WOLNOSC — „Zbieg z Dart-
moor” — godz. 16, 18, 20 —
film dozwolony od lat 14

ZACHETA — „Krwawa Wendetta”
— godz. 16, 18, 20 — film dozwol-
ony od lat 14.

GŁOS

organ Łódzkiego Komitetu
i Wojewódzkiego Komitetu
Polskiej Zjednoczonej Partii
Robotniczej

Redaguje:
Kolegium Redakcyjne.
Wydawca: RSW „Prasa”.
Adres Redakcji: Łódź, Piotrkowska 94, III p.
Druk:
Zakłady Graficzne R. S. W.
„Prasa” Łódź, ul. Zwirki 17.
tel. 205-42

Telefony:
Redaktor naczelny: 219-14
Zastępca red. nac.: 219-05
Sekretarz odpowiad.: 218-23
Sekretariat ogólny: 223-2
Dział partyjny: 254
wewn. 5 i 11

Dział korespondentów
robotniczych i chłop-
skich oraz redaktorów
gazet ściennej: 219-43
Dział mutacji: 218-11
Dział miłośki i sport.: 254-21
wewn. 8 i 11

Dział ekonomiczny: 223-23
Dział ogólny: wewn. 9 — 254-2
Redakcja nocna: 172-31; 159-81
Kolportaż:
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 223-22
Administracja: 260-42

Dział ogłoszeń: 111-50
Łódź, Piotrkowska 53, tel. 111-50

D-01952

SPORT

Pilkarze przerywają wczasy... W niedzielę ligowcy znów wyjdą na boisko

W nadchodzącą niedzielę po miesięcznej blisko przerwie, zostaną wznowione rozgrywki o mistrzostwo klasy państwowej.

W Łodzi ŁKS Włókniarz podejmie Polonię bytomską, z którą powinien bezwzględnie wygrać. Łódzianie spragnieni są dobrego meczu piłkarskiego, a zwłaszcza meczu o punkty, który zawsze bardziej interesuje widzów, niż „towarzyski”.

„Cracovia” zmierzy się z Polonią stołeczną. Gospodarze będą mieli trudne zadanie do rozwiązania, jednak winni ze spotkania tego wynieść 2 punkty.

Nasz porednik

Akcja szkoleniowa kół sportowych

Akcja szkoleniowa Kół Sportowych powinna obejmować:

1. Prace sportowe. Zorganizowanie zespołów sportowych, podział godzin i ustalenie kalendarzyka tygodniowego. Wykonawcy: wiceprzewodniczący, referent wyszkoleniowy, instruktorzy sportowi i kierownicy zespołów (siatkówki, tańców ludowych, ping-ponga, pływania, szachów, gimnastyki itd.). Termin: 15-30 stycznia.

2. Prace kulturalno-oświatowe. Referaty, pogadanki, filmy, teatr, czytelnictwo, ustalanie form kontaktów osobistych dla oddziaływania kult.-oświatowego. Wykonawcy: wiceprzewodniczący, referent kult.-ośw. i kierownicy zespołów. Termin wykonania: 29 stycznia — półgodzinny referat na temat „Sport w życiu jednostki, narodu i państwa”. 18 lutego — Koło sportowe idzie na sztukę... do teatru. 22 lutego — dyskusja na temat sztuki, którą oglądano w teatrze.

W ten sposób należy zaplanować pracę na cały rok. Plan ten może ulegać pewnym zmianom zależnie od aktualnych i nieprzewidywanych trudności wykonania.

Referent kult.-oświatowy co pewien czas (np. co 2 tygodnie) powinien odbyć najwyżej półgodzinny wyjazd na wyjazd do koła sportowego, aby sprawdzić, czy w rzeczywistości nie ma trudności w realizacji planu. W ten sposób należy zaplanować pracę na cały rok. Plan ten może ulegać pewnym zmianom zależnie od aktualnych i nieprzewidywanych trudności wykonania.

Co usłyszymy przez radio?

Program na czwartek 23 czerwca 1949 r.

12.04 Wiadomości południowe oraz przegląd prasy stoł. 12.20 Audycja dla wsi. 12.50 „Melodie ludowe”, 13.35 (Ł) Mozaika muzyczna, 14.00 (Ł) Kronika polityczna Czechosłowacji, 14.15 (Ł) Koncert solistów, 15.10 (Ł) Jedziemy na wczasy, 15.30 „Mówimy ze sobą” — rozmowa z dziećmi przeprowadzi E. Szelburg — Zarebina 15.50 Skrzynka ogólna, 16.00 Audycja dla młodzieży — radiof. fragm. „Opowiadań o Feliksie Dziurzyńskim” Jurja Germana (3) 16.25 (Ł) Pieśni w wyk. L. Skowrona, 16.45 (Ł) Audycja dla dzieci pt. „Pocztą

17 lipca rozegrane zostanie również spotkanie Legii — Lechia. Już w Poznaniu Lechia sprawiła niespodziankę, bijąc tam Wartę; może powtórzy to się 17 lipca w Warszawie.

Warta podejmuje w tę nie-

Polacy startują w wyścigu dookoła Węgier

Na zaproszenie Węgierskiego Związku Kolarskiego, na międzynarodowy wyścig kolarski Dookoła Węgier, rozgrywany w 5. etapach na dystansie 1000 km, PZKOL zgłosił następujące drużyny:

I-sza: Czyż, Leskiewicz, Salyga (Gwardia — Warszawa); Wójcik (Ogniwo — Warszawa); II-ga: Kapiak (Ogniwo — W-wa), Nowoczek (Ruch — Cho-

rzów), Rzeźnicki (ZZK — Warszawa), Pietraszewski (Gwardia — Warszawa).

Z ramienia Polskiego Związku Kolarskiego wyjeżdżają: wiceprezes Cieślak i kpt. związkowy Wisznicki.

Ekipa wyjedzie z Warszawy pociągami 25 bm. wieczorem.

Kolarze CSR przybyli do Łodzi

Onegdaj rano przybyli do Łodzi kolarze czechosłowaccy, którzy w piątek startować będą w Helenowie.

Goście zatrzymali się w hotelu „Savoy”.

Zebranie bokserów „Ogniwa”

Sekcja Bokserska ZKS „Ogniwo” wzywa swych członków na zebranie, które odbędzie się w piątek, dnia 24 czerwca br. o godz. 18-tej w lokalu własnym przy ul. 11-go Listopada Nr 30. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Co wyrażają twarze tych sportowców?

Jeżeli kiedykolwiek słyszeliście zapewne, że twarz ludzka jest najlepszym wizerunkiem psychicznych przeżyć człowieka. Do najbardziej jednak „fotogenicznych” i szczerzych są twarze, należące do sportowców i zapalonych kibiców sportowych. Bo czyż potrafimy ktoś za pomocą twarzy odtworzyć na przykład z takim realizmem i stuprocentową szczerością niezadowolony z otrzymanego poculunku, jak czyni to na zdjęciu obok ta młoda zawodniczka?

SATYSFAKCJA...

Przybrać taki wyraz twarzy, aby za pomocą niej zdradzić pełną satysfakcję, nie jest rzeczą łatwą nawet dla dobrego aktora. Ten grubas obok, obserwujący mecz piłkarski, obrazuje nam ją doskonale. Jak wiadaż zapominał nawet o Komijskiej Specjalnej, która sądząc po jego tuszy, jest jedyną jego „amorką w życiu”.

DESPERACJA

Jak byśmy nazwali grymas, malujący się na twarzy tej lekkoatletki (zdjęcie 3)?

Czy w chwili obecnej wyraża ona radość z odniesionego zwycięstwa? Chyba nie. Na twarzy tej zawodniczki maluje się wyraz ostatecznej desperacji, wynikającej z obawy, aby w ostatniej chwili nie dać sobie wyrwać zwycięstwa rywalce.

REZYGNACJA

Co wyraża teraz ta wykrzywiona twarz boksera? Z pewnością ani zadowolenia, ani radości. To typowa rezygnacja ze zwycięstwa i nowego wawru sportowego.

Delegaci Snortu Polskiego na Święto Sportu w Bułgarii

WARSZAWA (obst.wł.) — W środę 22 bm. odlecieli samolotem do Sofii dyrektor GUKF

poseł Motyka i sekretarz gen. Związku Rady Kultury Fizycznej i Sportu CRZZ — Dolew. Delegaci sportu polskiego wezmą udział w Święcie Wychowania Fizycznego i Sportu Bułgarii, w dniu 26 bm.

Dyr. Motyka bawić będzie również w Budapeszcie, gdzie przeprowadzi rozmowy w związku z udziałem Polski w światowym Festiwalu Młodzieży Demokratycznej.

TABELA WYGRANYCH 56 LOTERII

4-ty dzień ciagnienia
II-iej klasy

Wygrane po 1.000.000 zł padły na Nr Nr 16753 w Warszawie, 45014 w Warszawie, 67507 w Lublinie, 70564 w Lesznie Wlkp.

Wygrane po 500.000 zł padły na Nr Nr 18600 w Warszawie i 86753 w Warszawie.

Wygrana 200.000 zł padła na Nr 20914 w Warszawie.

Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr 9804, 10804, 19765, 29125, 54279, 58149, 72987, 83137, 89991.

Wygrane po 40.000 zł padły na Nr Nr 13699, 15694, 30227, 41704, 45754, 51977, 65963, 66484.

Wygrane po 16.000 zł padły na Nr Nr 8648, 9064, 11196, 16526, 21964, 22603, 22768, 24132, 24167, 29764, 30331, 33081, 38445, 38505, 41145, 48567, 50559, 52994, 54615, 62008, 62636, 66464, 66870, 70130, 70447, 72822, 87257, 88897, 89622, 90300.

Uśmiechnij się!

W RODZINIE FAKIRÓW

Kochany, wstań na chwilę. Chcę ci zmienić pościel.

W MAGAZYNIE PSS

— Dlaczego nie ma kapeluszy większego rozmiaru?

— Bo nasz kierownik posta. nowił przeprowadzić akcję „O” i zamówił tylko najmniej-

(C. d. n.)

Teodor Dreiser Tragedia Amerykańska

160

— Mówiłeś, żeś był zły na siebie, nie mogąc dokonać obmyślonego planu?

— Tak. Do pewnego stopnia tak. Było mi jednak przykro... także... A może się bałem... nie jestem pewien. Może i nie. Nie wiem.

Ojciec McMillan pokłwał głowę. Dziwne. Trudne do rozwiązania. Występne. A jednak...

— Gniewny jednak byłeś na nią, że cię doprowadziła do tego stanu?

— Tak.

— Ze musiałeś pasować się z takimi trudnościami?

— Tak.

— I zamyslałeś ją uderzyć?

— Tak rzeczywiście było.

— Nie mogłeś jednak?

— Nie mogłem.

— Chwała Ci, Panie... Uderzyłeś ją jednak, jakkolwiek nieumyślnie, jak powiedziałas, pod wpływem oburzenia na nią. Dlatego to cios był tak... tak silny. Nie chciałeś, żeby zbliżyła się do ciebie?

— Nie, nie chciałem... Zdaje mi się, że nie chciałem... Nie jestem pewien. Może... może się mylę. Byłem podniecony... chory prawie... ja... ja...

Siedział przed kapłanem w swej więziennej odzieży,